

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

SIECI ZACHODNIOPOMORSKIEJ OŚRODKÓW WSPARCIA EKONOMII SPOŁECZNEJ

Prowadzonego w partnerstwie przez:

Koszalińską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A.

Fundację Nauka dla Środowiska

Gminę Miejską Wałcz

„4C Centrum Ekonomii Społecznej” Sp. z o.o.

Fundacja Pod Aniołem

Aktywa Plus Emilia Kowalska

Gminę Pyrzyce

ZA OKRES OD 01.01.2015 DO 31.12.2015

2016

1. Dane podmiotu:

Nazwa: Sieć Zachodniopomorska Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej (SZOWES) prowadzona w partnerstwie przez Koszalińską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A., Fundację Nauka dla Środowiska Gminę Miejską Wałcz, „4C Centrum Ekonomii Społecznej” Sp. z o.o., Fundacja Pod Aniołem, Aktywa Plus Emilia Kowalska, Gmina Pyrzyce

Dane adresowe siedziby SZOWES: ul. Przemysłowa 8, 75-216 Koszalin

Osoba odpowiedzialna: Anna Szczepańska – Koordynatorka Sieci Zachodniopomorskiej Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej

2. Cele działalności (cele główne i szczegółowe, zakładane rezultaty) zakładane dla poszczególnych OWES funkcjonujących w strukturze SZOWES

a) Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w regionie koszalińskim

Cel główny:	Wzmocnienie sektora ES na terenie powiatów: sławieńskiego, koszalińskiego, białogardzkiego, kołobrzeskiego i M. Koszalin poprzez inicjowanie partnerstw lokalnych oraz kompleksowe wsparcie informacyjno-szkoleniowo-doradczo-usługowe 300 os (180K), 70 PES do 31.12.2015
Rezultaty	Wartość osiągnięta w okresie realizacji projektu
Liczba podmiotów ekonomii społecznej, które otrzymały wsparcie z EFS za pośrednictwem instytucji wspierających ekonomię społeczną (70)	112
Liczba osób, które otrzymały wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej (300)	624
Liczba podmiotów ES, która wzmocni swój potencjał w sektorze ES (51)	112
Cel szczegółowy I:	Podniesienie efektywności funkcjonowania 70 PES do 31.12.2015 oraz wzrost efektywności wydatkowania środków publicznych asygnowanych dla sektora ES w RK
Rezultaty	Wartość osiągnięta w okresie realizacji projektu
Liczba PES która skorzysta z doradztwa w zakresie pozyskiwania i wykorzystywania zewnętrznych źródeł finansowania PES (70)	79
Liczba PES które skorzystały z usług prawnych, księgowych, marketingowych oraz doradztwa biznesowego (70)	126

Liczba PES, które podniosły umiejętność efektywnego aplikowania o zewnętrzne źródła finansowania (45)	63
Cel szczegółowy II:	Inicjowanie oraz wspieranie partnerstw lokalnych nastawionych na rozwój sektora ES w pow. objętych wsparciem do 31.12.2015
Rezultaty	Wartość osiągnięta w okresie realizacji projektu
Liczba inicjatyw z zakresu ES wspartych w ramach OWES (9)	14
Liczba podmiotów ES, JST, NGO, instytucji rynku pracy które wzięły udział w spotkaniach animacyjnych i konferencjach (100)	197
Cel szczegółowy III:	Poprawa potencjału kadrowego istniejących i nowopowstałych oraz tworzących się PES z pow. objętych wsparciem w zakresie rozwoju podmiotów ES poprzez objęcie wsparciem szkoleniowym i doradczym 70 PES i 300 osób fizycznych 31.12.2015
Rezultaty	Wartość osiągnięta w okresie realizacji projektu
Liczba PES, która skorzystała z usług szkoleniowych (60)	77
Liczba PES która skorzystała z usług doradczych (70)	92
Liczba osób, które otrzymały wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej (300)	624
Liczba osób która podniosła wiedzę z zakresu funkcjonowania PES (225)	468
Cel szczegółowy IV:	Wspieranie zatrudnienia w sektorze ES poprzez szkolenia i doradztwo dot. zakładania i funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego dla 300 os (160K) do 31.12.2015
Rezultaty	Wartość osiągnięta w okresie realizacji projektu
Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, które skorzystały ze wsparcia informacyjnego/szkoleniowego/doradczego (50)	240
Liczba osób, które otrzymały wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej (170)	624

Liczba osób która podniosła wiedzę z zakresu prowadzenia przedsiębiorstwa społecznego (130)	160
Cel szczegółowy V:	Zwiększenie dostępu do informacji z zakresu funkcjonowania sektora ES oraz korzyści płynących z zatrudnienia w sektorze ES do 31.12.2015 wśród 400 osób (250k) do 31.12.2015
Rezultaty	Wartość osiągnięta w okresie realizacji projektu
liczba osób która skorzystała z usług punktu informacyjnego (400)	624
Liczba materiałów informacyjno-promocyjnych ES rozdysponowanych w regionie (6000)	6175

b) Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej dla regionu szczecińskiego

Cel główny:	Kompleksowe wzmocnienie potencjału ekonomii społecznej dla 695 osób w wieku 15-64 lat, 150PES, 40-JST, IRP, IPIPS z regionu szczecińskiego przez szkolenia, poradnictwo, partnerstwa i promocję ekonomii społecznej	
Rezultaty	Wartość osiągnięta w okresie sprawozdawczym	Wartość ogółem
Liczba osób, zagrożonych wykluczeniem społecznym, które zakończyły udział w projekcie	82	392
Liczba osób, które otrzymały wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej	197	1064
Liczba podmiotów ekonomii społecznej, które otrzymały wsparcie z EFS za pośrednictwem instytucji wspierających ekonomię społeczną	84	269
Liczba podmiotów ekonomii społecznej- spółdzielnie socjalne- utworzonych dzięki wsparciu EFS	4	4
Liczba podmiotów ekonomii społecznej- stowarzyszenia i	14	32

fundacje- utworzonych dzięki wsparciu EFS		
Liczba partnerstw zawiązanych przy udziale OWES	4	8
Liczba utworzonych miejsc pracy przy wsparciu OWES	17	24
Liczba debat i konferencji promujących i upowszechniających ideę ES i zatrudnienie w sektorze ES	2	7
Liczba publikacji dot. sektora ES	2	7
Ilość przygotowanych projektów przy wsparciu OWES	10	12

c) Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w regionie stargardzkim

Cel główny:	Utworzenie i funkcjonowanie OWES, który udzieli adekwatnego do potrzeb PES (podmiotów ekonomii społecznej) wsparcia dla 600 osób z PES oraz 100 PES oraz doprowadzi do powstania 13 PES oraz 7 partnerstw lokalnych w regionie stargardzkim do 31.12.2015		
Rezultaty	Wartość planowana	Wartość osiągnięta w okresie sprawozdawczym	Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu
Liczba osób, które otrzymały wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej	600	133	764
Liczba podmiotów ekonomii społecznej utworzonych dzięki wsparciu z EFS-liczba utworzonych spółdzielni socjalnych (4) oraz liczba PES innych niż spółdzielnie socjalne (9)	13	5	13
Liczba podmiotów ekonomii społecznej, które otrzymały wsparcie z EFS za pośrednictwem instytucji wspierających ekonomię społeczną	100	100	100
Liczba PES, która uznała otrzymane usługi adekwatne do potrzeb	45	45	45
Cel szczegółowy I:	Uzyskanie wiedzy niezbędnej do prowadzenia PES przez 300 osób chcących utworzyć PES oraz osób z istniejących PES przez promocję ES i zapewnienie dostępności do informacji, doradztwa i szkoleń oraz usług prawnych i księgowych, marketingowych na terenie regionu stargardzkiego w terminie do 31.12.2017 r.		

Rezultaty	Wartość planowana	Wartość osiągnięta w okresie sprawozdawczym	Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu
Liczba osób fizycznych i członów PES, które skorzystały z usług szkoleniowych, informacyjnych, animacyjnych i doradztwa OWES	600	81	764
PES, które skorzystały z usług prawnych, księgowych i marketingowych	15	15	31
Liczba PES, które skorzystały z usług szkoleniowych, informacyjnych, animacji i doradztwa	60	10	100
Liczba osób fizycznych, wśród których wzrósł poziom wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i/lub prowadzenia działalności w sektorze ES	300	19	335
Liczba podmiotów ES wśród których wzrósł poziom wiedzy i umiejętności potrzebnych do prowadzenia działalności w sektorze ES	35	0	43
Cel szczegółowy II:	Utworzenie 13 PES, w tym 4 nowych spółdzielni socjalnych na terenie regionu stargardzkiego do 31.12.2015 r.		
Rezultaty	Wartość planowana	Wartość osiągnięta w okresie sprawozdawczym	Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu
Liczba dotacji na osobę na utworzenie i prowadzenie spółdzielni socjalnych	15	0	23
Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia doradczo-szkoleniowego potrzebnego do założenia i/lub prowadzenia spółdzielni socjalnej	30	0	30
Liczba powstałych nowych spółdzielni socjalnych	4	0	4
Liczba osób, wśród których wzrósł poziom wiedzy i kompetencji wśród uczestników niezbędnych do założenia i/lub prowadzenia działalności w sektorze ES	22	0	30
Liczba podmiotów ekonomii społecznej utworzonych dzięki wsparciu z EFS - innych niż spółdzielnie socjalne	9	5	9
Cel szczegółowy III:	Utworzenie 7 partnerstw lokalnych na rzecz ES między instytucjami samorządu lokalnego, instytucji rynku pracy i pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi i PES na terenie regionu stargardzkiego do 31.12.2015 r.		

Rezultaty	Wartość planowana	Wartość osiągnięta w okresie sprawozdawczym	Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu
Liczba podmiotów/instytucji uczestniczących w warsztatach partnerstwa	20	20	45
Liczba powstałych partnerstw lokalnych na rzecz ekonomii społecznej	7	4	7
Liczba podmiotów/instytucji, wśród których wzrósł poziom zainteresowania i przekonania do współpracy na rzecz ekonomii społecznej	18	8	45
Cel szczegółowy V:	Przygotowanie i przeszkolenie 5 GISS (grup inicjatywnych spółdzielni socjalnej) do utworzenia spółdzielni socjalnej i otrzymania dotacji do 31.12.2015 r.		
Rezultaty	Wartość planowana	Wartość osiągnięta w okresie sprawozdawczym	Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu
Liczba GISS gotowych do otrzymania dotacji na utworzenie miejsc pracy	5	5	5

d) Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej Wałcz

Opis działań podejmowanych i osiągniętych wskaźników znajduje się w części opisowej sprawozdania merytorycznego.

3. Sprawozdanie merytoryczne z działalności jako SZOWES:

a) Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w regionie koszalińskim

INFORMACJA I PROMOCJA

- świadczone były usługi informacyjne: bezpośrednio, telefonicznie, mailowo (informowanie o ważnych działaniach lokalnej ekonomii społecznej, aktualnej ofercie OWES, dostępnych źródłach finansowania działalności PES, zasad uruchamiania przedsiębiorstw społecznych).
- prowadzona była diagnoza potrzeb PES w celu skierowania klientów do skorzystania ze szkoleń, doradztwa, usług specjalistycznych i animacyjnych projektu.
- udostępnione zostały materiały informacyjno-promocyjne projektu (ulotki, plakaty, biuletyn)
- przyjmowane były formularze zgłoszeniowe zainteresowanych udziałem w projekcie osób fizycznych i PES. Osoby te uzyskały informacje na temat aktualnej oferty ośrodka, ekonomii społecznej oraz złożyły formularze zgłoszeniowe do udziału w projekcie.
- Informacje na temat aktualnej oferty OWES były zamieszczane na stronach www.oweskoszalin.pl, na portalu społecznościowym facebook.
- Prowadzona była dystrybucja informacji z zakresu ekonomii społecznej uzyskanych od podmiotów i instytucji z regionu koszalińskiego dla PES.

- Prowadzona była dystrybucja materiałów promocyjnych na terenie powiatów: koszalińskiego, sławieńskiego, białogardzkiego, kołobrzeskiego oraz M. Koszalina.
- Prowadzone były działania promocyjne podmiotów ekonomii społecznej za pośrednictwem strony projektu oraz biuletynu kwartalnego. W ósmym numerze biuletynu przedstawiona została działalność organizacji z regionu koszalińskiego, przede wszystkim spółdzielni socjalnych. Zamieszczone informacje dotyczące rozliczeń organizacji oraz sprawozdań. Informacje na temat nowych PES zostały zamieszczone na stronie www.owes.koszalin.pl. oraz w biuletynie OWES.
- Za pośrednictwem internetu, co 3 tygodnie wysyłane były aktualne informacje na temat działalności OWES:
  - z informacją o usługach doradczych rozesyłany wśród podmiotów ekonomii społecznej i urzędów gmin w regionie koszalińskim,
  - z informacją o szkoleniach dedykowanym PES wśród podmiotów ekonomii społecznej w regionie koszalińskim oraz urzędów gmin z regionu,
  - z informacją o działalności Ośrodka wraz z aktualną ofertą do Urzędów Gmin , pcpr i mops-ów, gops-ów, urzędów pracy w regionie koszalińskim.
- Za pomocą mailingu, informowano o szkoleniach, doradztwach grupowych, możliwości korzystania z usług OWES.
- Obsługa i bieżąca aktualizacja strony www projektu.
- Na stronie projektu zamieszczone były aktualne informacje w zakresie działalności OWES Koszalin, aktualna oferta Ośrodka, bieżące informacje na temat oferty, informacje o źródłach finansowania działalności PES oraz informacje o najważniejszych wydarzeniach związanych z ekonomia społeczną na terenie regionu i kraju.

SZKOLENIA

- Przygotowanie wniosku do konkursu ofert na najlepsze projekty ze środków krajowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
- Przygotowanie wniosku do konkursu ofert ASOS 2014-2020 (Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020 – edycja 2015
- Schematy prowadzenia działalności ekonomicznej przez organizacje pozarządowe
- Modele biznesowe i strategia rozwoju organizacji pozarządowej
- Różnorodność organizacji jej potencjałem
- Długookresowe źródła finansowania organizacji pozarządowych – zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania
- Zasady podejmowania, prowadzenia i wyodrębniania działalności odpłatnej pożytku publicznego
- Księgowość i finanse w organizacjach pozarządowych (sprawozdawczość, analiza finansowa, obowiązki podatkowe, majątek organizacji pozarządowej)
- Zasady podejmowania, prowadzenia i wyodrębniania działalności gospodarczej
- Polityka kadrowa – zatrudnię pracowników i członków organizacji pozarządowej, rodzaje umów, zatrudnienie osób niepełnosprawnych
- Rozwój działalności gospodarczej w organizacjach pozarządowych – tworzenie nowych miejsc pracy (pozyskiwanie środków), inwestycje (pozyskiwanie środków)
- Narzędzia do kreatywnego rozwiązywania problemów w PES (mapa marzeń, aktywne słuchanie, burza mózgów)

- Skuteczne zarządzanie sprzedażą – relacje z odbiorcami/klientami, budowa oferty produktów i/lub usług, logistyka, dystrybucja
- Strategie marketingowe, budowanie marki i kreowanie wizerunku organizacji pozarządowych
- Środki dla podmiotów ekonomii społecznej w nowej perspektywie finansowej 2014-2020
- Menedżer organizacji pozarządowej – zarządzanie personelem, rozwiązywanie konfliktów, zarządzanie zmianą, delegowanie obowiązków, podejmowanie decyzji strategicznych, stosowanie narzędzi motywacyjnych
- Zarządzanie spółdzielnią socjalną – jak przygotować się do lustracji
- PROMOCJA DZIAŁALNOŚCI PODMIOTU EKONOMI I SPOŁECZNEJ Z WYKORZYSTANIEM INTERNETU I MEDIÓW
- 2 Szkolenia nt. ZAKŁADANIE I PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI W FORMIE SPÓŁDZIELNI SOCJALNEJ
- BIZNESPLAN – zakładanie spółdzielni socjalnej
- PRZYGOTOWANIE WNIOSKU APLIKACYJNEGO W RAMACH RPO DO PROJEKTÓW MIĘKKICH – 2 szkolenia

Zakres szkoleń został przygotowany w oparciu o prowadzoną w trybie ciągłym analizę potrzeb klientów Ośrodka (PESów i osób fizycznych). Ponadto, w odpowiedzi na zapotrzebowanie odbiorców projektu. Szkolenia odbywały się w siedzibie Lidera przy ulicy Przemysłowej 8 w Koszalinie w sali szkoleniowej wyposażonej w projektor i flipchart, w budynku dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych. Uczestnicy otrzymali materiały szkoleniowe: skrypty drukowane obustronnie, teczki, długopisy, ołówki oraz notesy. Uczestnicy przed jak i po szkoleniach wypełniali ankiety. Usługi świadczone przez OWES Koszalin w zakresie szkoleń nadal oceniane są bardzo wysoko.

DORADZTWO

Zakres:

- inicjowanie tworzenia nowych PS, tworzonych zarówno przez osoby fizyczne jak i osoby prawne (organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego),
- ekonomizowanie organizacji pozarządowych (podjęcie nieodpłatnej i odpłatnej działalności pożytku publicznego, podjęcie działalności gospodarczej),
- wsparcie przekształcenia przedsiębiorstwa (organizacji pozarządowej prowadzącej działalność gospodarczą, spółdzielni, spółki) w PS,
- wsparcie tworzenia i funkcjonowania integracyjnych PES,

Zakres tematyczny **doradztwa ogólnego** obejmuje minimalnie poniższe zagadnienia:

- zakładanie PS (z uwzględnieniem różnorodnych form prawnych i typów),
- zakładanie PES (z uwzględnieniem różnorodnych form prawnych i typów),
- rejestrowanie działalności PES,
- zewnętrzne finansowanie PS i PES,
prowadzenie działalności statutowej PES.

Zakres tematyczny **doradztwa specjalistycznego** obejmuje minimalnie następujące zagadnienia:

w zakresie **prawnym**:

- prowadzenie działalności gospodarczej w ramach PS,
- prawne aspekty działania w sferze ekonomii społecznej,
- podatki bezpośrednie i pośrednie w działaniach PES,
- obowiązki pracodawcy względem pracowników.

w zakresie **księgowo-podatkowym**:

- rachunkowość PES,
- zobowiązania finansowe związane z prowadzoną działalnością,
- księgowość,
- płace i pochodne, ubezpieczenia społeczne.

w zakresie **osobowym**:

- zarządzanie organizacją,
- zarządzanie pracownikami,
- zarządzanie konfliktem w PES i rozwiązywanie konfliktów.

w zakresie **finansowym**:

- pozyskiwanie źródeł finansowania działalności (m.in. produkty sektora finansowego) wraz ze wsparciem w przygotowaniu wniosków,
- planowanie finansowe (z wykorzystaniem np. narzędzia Provelt.pl).

w zakresie **marketingowym**

- planowanie marketingowe,
- kształtowanie elastyczności ofertowej,
- polityka kształtowania cen i optymalizacji kosztów,
- opracowanie/modyfikacja strategii marketingowej PS,
- badania rynku,
- wypracowania i wdrażania standardów obsługi klienta przez PES, nawiązanie i rozwój współpracy ze specjalistami w zakresie projektowania produktów i usług.

Zakres tematyczny **doradztwa biznesowego** obejmuje minimalnie następujące działania na rzecz budowania konkurencyjności produktów i usług przedsiębiorczości społecznej:

- doradztwo branżowe, związane z przedmiotem prowadzonej przez PES działalności gospodarczej lub/i statutowej odpłatnej (dopasowane dla konkretnego klienta – obejmuje doradztwo zawodowe i branżowe),
- poszukiwania partnerów, identyfikacji nisz rynkowych, przygotowanie danych i ofert,
- przygotowywanie i praca nad biznes planem, negocjacje z instytucjami finansującymi.

Zrealizowano m.in.:

- pomoc przy realizacji grantów w tym pomoc w przygotowaniu dokumentacji organizacyjnej i wewnętrznej oraz sprawozdań z wykonania zarówno dla organizacji pozarządowych jak i grup nieformalnych, np. FIO, Działaj Lokalnie, zadania publiczne – najczęściej pojawiają się problemy związane z angażowaniem wolontariuszy i prowadzeniem dokumentacji finansowo – księgowej;
- przedstawienie oferty OWES, głównie doradztwa PODSTAWOWEGO (dla podmiotów, które pierwszy raz korzystały z jakiegokolwiek wsparcia w ramach OWES) oraz w przypadku zainteresowania diagnozę potrzeb organizacji, w tym potrzeb

szkoleniowych i doradczych z uwzględnieniem potencjału i możliwości wsparcia w ramach OWES

- wsparcie doradcze dla osób zainteresowanych zakładaniem podmiotów ES (głównie fundacje) w szczególności w zakresie konsultacji zapisów statutów, wypełniania dokumentów rejestracyjnych do KRS oraz przygotowania niezbędnych załączników;
- pomoc w zakresie zmian formalno-prawnych funkcjonujących już podmiotów.
- W wyniku udzielonego wsparcia zostały zarejestrowane nowe PESy i spółdzielnie socjalne. Współpraca z grupami zainteresowanymi założeniem organizacji pozarządowej (w znacznej mierze chodzi o fundacje) oraz z grupami inicjatywnymi zainteresowanymi założeniem spółdzielni socjalnych.
- Najczęstszą tematyką doradztwa była analiza aktualnych możliwości pozyskania środków zewnętrznych oraz pomoc w przygotowaniu dokumentacji aplikacyjnej:
  - wniosków do Funduszu Inicjatyw Obywatelskich
  - wniosków do programu ASOS 2015
  - pomoc przy sprawozdawczości z przeprowadzonej zbiórki publicznej
  - programu Działaj Lokalnie
  - ofert realizacji zadań publicznych do JST oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
  - wniosków o dotację do Fundacji Kronenberga
  - wniosków o dotację do Fundacji PZU
  - wniosków o dotację do Fundacji TESCO
  - wniosku do konkursu Ministerstwa Sportu i Turystyki,
- Doradztwo podstawowe obejmowało, również:
  - pomoc przy realizacji grantów w tym pomoc w przygotowaniu dokumentacji organizacyjnej i wewnętrznej oraz sprawozdań z wykonania zarówno dla organizacji pozarządowych jak i grup nieformalnych, np. FIO, zadania publiczne,
  - przedstawienie oferty OWES, głównie doradztwa PODSTAWOWEGO (dla podmiotów, które pierwszy raz korzystały z jakiegokolwiek wsparcia w ramach OWES) oraz w przypadku zainteresowania diagnozę potrzeb organizacji, w tym potrzeb szkoleniowych i doradczych z uwzględnieniem potencjału i możliwości wsparcia w ramach OWES.
  - wsparcie doradcze dla osób zainteresowanych zakładaniem podmiotów ES (głównie fundacje, spółdzielnie socjalne) w szczególności w zakresie charakterystyki poszczególnych form podmiotów prawnych działających w obszarze ekonomii społecznej, doboru odpowiedniej formy formalno-prawnej do zamierzonego przedmiotu działalności, konsultacji zapisów statutów, wypełniania dokumentów rejestracyjnych do KRS oraz przygotowania niezbędnych załączników;
  - pomoc dla funkcjonujących już podmiotów: w zakresie zmian formalno-prawnych, w zakresie pozyskiwania środków na działalność, zasad prowadzenia działalności odpłatnej i gospodarczej przez organizacje pozarządowe, zasad angażowania wolontariuszy, konsultacje regulaminów wewnętrznych organizacji.

ANIMACJA

Usługi animacji lokalnej świadczone przez OWES służą:

- tworzeniu środowiska przyjaznego rozwojowi ekonomii społecznej, w tym poprzez działania o charakterze edukacyjnym,
- zachęcaniu nowych podmiotów, osób i instytucji do angażowania się w różne formy działalności PES,
- zachęcaniu różnych podmiotów, instytucji i osób do wspierania PES, w tym przede wszystkim kupowania ich towarów i usług, przy wsparciu społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych.

Formy działań animacyjnych:

- spotkania animacyjne - spotkania z przedstawicielami różnych grup społecznych, różnych sektorów lub różnych regionów,
- diagnoza środowiska lokalnego - wspólne ustalenie celu diagnozy, wsparcie przy tworzeniu narzędzi badawczych, pozyskiwaniu danych i ich opracowaniu,
- budowanie partnerstw rozwojowych - formalne ustalenie zasad współpracy różnych stron, celów współpracy, kierunków działań, analiza zasobów i możliwości partnerstwa w celu rozwoju PES i PS,
- dialog obywatelski - w tym konsultacje społeczne, które dziś stają się niezbędnym elementem współpracy samorządu i mieszkańców, a często też biznesu i społeczności lokalnej,
- planowanie strategiczne na terenie działalności OWES, w zakresie mającym na celu uwzględnianie ekonomii społecznej w rozwoju lokalnym.

Zadania animatorów:

- diagnozowanie potencjału lokalnego środowiska,
- inicjowanie spotkań, działań i kontaktów pomiędzy podmiotami działającymi na danym obszarze,
- inicjowanie i wspieranie powstawania grup osób i instytucji, zamierzających rozpocząć działalność w formie PES
- zawiązywanie i rozwój partnerstw, sieci współpracy lokalnych podmiotów w celu rozwoju PES i PS,
- wymianę informacji nt. zmieniających się przepisów prawa dotyczących PES,
- ułatwianie kontaktów, doprowadzenie do lepszego poznania się mieszkańców i tworzonych przez nich grup i środowisk,
- animowanie wśród mieszkańców dyskusji dotyczących ekonomii społecznej,
- wyszukiwanie i wspieranie liderów lokalnych,
- inicjowanie powstawania grup inicjatywnych,
- motywowanie grup i środowisk do podejmowania aktywności ukierunkowanych na rozwój ekonomii społecznej,
- budowanie lokalnych koalicji,
- moderowanie sytuacji edukacyjnych w środowisku,
- stałe motywowanie osób, podmiotów, w tym instytucji publicznych do podjęcia i kontynuowania działania między innymi poprzez wskazywanie możliwych korzyści społeczno-ekonomicznych lub kosztów zaniechania.

Zrealizowano m.in.:

- Przeprowadzono diagnozy środowisk lokalnych dla powiatów objętych działaniami OWES
- Zrealizowano ponad 100 spotkań animacyjnych.
- Odbyły się spotkania we wszystkich Powiatowych Urzędach Pracy w regionie, dzięki czemu podpisano dwa porozumienia partnerskie na rzecz tworzenia i wsparcia finansowego spółdzielni socjalnych na terenie powiatu koszalińskiego i M. Koszalina oraz powiatu białogardzkiego.
- Nawiązano następujące partnerstwa:

pomiędzy Inspektorem Towarzystwa Ochrony Zwierząt ANIMALS a Gminą Białogard, Gminą Karlino i Gminą Biesiekierz; Miasta Sławna ze Spółdzielnią Socjalną BAWILAND; Miastem Sławno, a Stowarzyszeniem Rodziców i Przyjaciół Dzieci ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi „RAZEM” i Stowarzyszeniem Na Rzecz Rozwoju Powiatu Sławieńskiego; fundacją ROEFS a Starostem Powiatowym w Koszalinie

- Zorganizowano konferencję Regionalne Forum Ekonomii Społecznej w Kołobrzegu, Regionalne Forum Ekonomii Społecznej w Szczecinie
- uczestnictwo w Targach Aktywnych Form Pomocy w Police/Nowe Warpno.
- przyjęto jedną wizytę studyjną (samorządowców oraz przedstawicieli systemu pomocy społecznej i organizacji pozarządowych) prezentując założenia spółdzielczości socjalnej oraz osiągnięcia spółdzielni socjalnych na przykładzie „Spółdzielni Socjalnej Print” oraz „Spółdzielni Socjalnej Przytań”.
- zorganizowano spotkanie informacyjno-animacyjne dla przedstawicieli ośrodków pomocy społecznej, samorządu i otoczenia PES o nowych możliwościach rozwoju ekonomii społecznej w Województwie Zachodniopomorskim.
- spotkania indywidualne z przedstawicielami GOPS Darłowo i wóldarzem gminy Darłowo, gdzie omawiano możliwości powołania spółdzielni socjalnej w miejscowości Dąbki.
- spotkania z przedstawicielami MOPS Koszalin oraz Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Koszalinie wspólnie ustalano możliwości powołania spółdzielni socjalnych w Koszalinie oraz określano potencjał wprowadzenia edukacji społeczno-ekonomicznej w procesie resocjalizacji.
- nawiązano również współpracę ze środowiskiem lokalnego biznesu Koszalińskiej Izbie Przemysłowo Handlowej,
- zorganizowano konferencję dla przedstawicieli JST nt. Centrów Integracji Społecznej

DZIAŁANIE V - USŁUGI

Podmioty Ekonomii Społecznej korzystają ze specjalistycznych usług inkubujących, tj:

- usługa prawna – 87 PES
- usługa księgową – 93 PES
- usługa doradztwa biznesowego – 93 PES
- usługa marketingowa – 100 PES

Spółdzielnia Socjalna Nowa Przyszań została zgłoszono konkursu Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego „Lider Ekonomii Społecznej 2015”. W ramach konkursu wyróżnione zostają osoby i podmioty, które w swojej działalności propagują ideę ekonomii społecznej. Spółdzielnia Socjalna „Nowa Przyszań” zgłoszona przez OWES Koszalin otrzymała nagrodę

główną w kategorii Podmiot Ekonomii Społecznej. Uzyskana nagroda przyczyniła się do wzrostu rozpoznawalności przedsiębiorstwa społecznego w regionie, udziału przedstawicieli w licznych spotkaniach, publikacji szeregu ogłoszeń prasowych i prezentacji działalności spółdzielni w mediach lokalnych. Spółdzielnia Socjalna Nowa Przysiań w ramach doradztwa biznesowego uzyskała również wsparcie z zakresu pozyskiwania środków zwrotnych. Przekazane informacje i wsparcie zaowocowało uzyskaniem przez spółdzielnię pożyczki z TISE na dokonanie niezbędnych inwestycji umożliwiających rozwój prowadzonych przez spółdzielnię usług pralniczych i pozyskanie kolejnych zleceń.

b) Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej dla regionu szczecińskiego

Lp	Działanie	Zakres	Osiągnięte rezultaty	Źródła finansowania
1.	Animacja lokalnej społeczności ,organizacja spotkań informacyjno-rekrutacyjnych,	M. Szczecin, M. Świnoujście, Powiaty: Gryficki, Goleniowski, Kamieński, Policki.	21	POKL 7.2.2+ środki własne
2.	Szkolenia wspierające proces tworzenia i funkcjonowania podmiotów w sektorze ES	1.Tworzenie PES-jak znaleźć pracę w sektorze ekonomii społecznej -może spółdzielnie studenckie? 25os.+29os 2.Źródła i metody pozyskiwania środków na działania PES- 12 os 3. Zarządzanie PES- Ochrona danych osobowych(42 os) 4. Kasy fiskalne i VAT w podmiotach ekonomii społecznej- 21os	8 grup szkoleniowych; 162 uczestników szkoleń;	POKL 7.2.2+środki własne

		5. Nowe uproszczenia w ewidencji PES-17 os 6.Księgowy ES- 16 os		
3.	Warsztaty Partnerstwa Lokalnego na rzecz ES i budowa sieci współpracy lokalnych podmiotów	Warsztaty Partnerstwa Lokalnego -2 gr(18os+20os)	2gr. Warsztatowe, 38 uczestników WPL,	POKL 7.2.2
4.	Doradztwo i usługi specjalistyczne na rzecz osób fizycznych oraz osób z PES świadczone w ramach Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej i Lokalnych OWES.	Doradztwo w zakresie tworzenia PES, doradztwo w zakresie funkcjonowania PES (poszkoleniowe oraz na indywidualne zapotrzebowanie)	320h- doradztwo z tworzenia PES; 620h- doradztwo z zakresu funkcjonowania PES, 330h- Usługi specjalistyczne marketingowe, księgowo	POKL 7.2.2

c) Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w regionie stargardzkim

Informacja i promocja

Działania informacyjne udzielane były klientom telefonicznie, e-mailowo oraz podczas spotkań informacyjnych. Zakres udzielanych informacji dotyczył:

- oferty OWES,
- zasad prowadzenia działalności gospodarczej,
- zasad uruchamiania PES,
- promowania przykładów dobrze prosperujących podmiotów ekonomii społecznej oraz partnerstw,
- możliwości pozyskania środków na rozwój przedsiębiorstw społecznych,
- zawiązywania i rozwoju pra partnerstw, sieci współpracy lokalnych podmiotów,
- zmieniających się przepisów prawa dotyczących PES,

W ramach informacyjnych stosowano następujące działania

promocja produktów i usług PES [4CCES, FPA, GP]

- z wykorzystaniem strony internetowej, portalu społecznościowego FB

- zrealizowano konferencję dla 50 osób pn.: „Wydarzyły się rzeczy niezwykłe”, podsumowującą działania projektowe oraz prezentującą ofertę i dobre praktyki [4CCES]
- Zrealizowano kampanię promocyjną dot. produktów i usług przedsiębiorstw społecznych [4CCES]

strona internetowa, profil na portalu społecznościowym, kanał YouTube [4CCES, GP, FPA] na bieżąco umieszczano informację o realizowanych przez OWES działaniach, spotkaniach, szkoleniach oraz wojewódzkich i ogólnopolskich wydarzeniach dotyczących sektora ekonomii społecznej

materiały informacyjno-promocyjne, w tym ulotki, plakaty [GP], kwartalnik „Rzeczy Niezwykłe” [GP, 4CCES] dystrybuowane na terenie regionu stargardzkiego tj. powiatu stargardzkiego, choszczeńskiego, gryfińskiego, myśliborskiego i pyrzyckiego.

spotkania informacyjne [4CCES, FPA, GP].

zrealizowano ponad 100 spotkań informacyjnych, dotyczących działalności w sektorze ekonomii społecznej, przedsiębiorczości społecznej, działalności OWES.

Usługi animacji lokalnej

OWES prowadził działania animacyjne, edukacyjne i informacyjne mające na celu zwiększenie partycypacji społecznej w zakresie ekonomii społecznej oraz pobudzenia aktywności obywatelskiej zmierzających do tworzenia nowych podmiotów oraz partnerstw publiczno-społeczno-prywatnych na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, a także działań zmierzających do rozwoju.

Usługi animacji lokalnej realizowane były w formie:

- Spotkań animacyjnych dedykowanych różnym grupom społecznym, sektorom
- Prowadzenie diagnozy środowiska lokalnego
- Budowania partnerstw rozwojowych - Przeprowadzono dwa dwudniowe warsztaty partnerskie dla przedstawicieli sektorów publiczno-społeczno- prywatnych, Podpisano 4 porozumienia partnerskie
- Planowania strategicznego – zmierzającego do rozpowszechnienia idei ekonomii społecznej, łączenia i sieciowania poszczególnych sektorów z wykorzystaniem instrumentów ekonomii społecznej oraz tworzenia spójnej polityki społecznej na poziomie gmin i powiatów.
- Działania na rzecz rozwoju partnerstw m.in. współpracę w zakresie zagwarantowania podmiotom ekonomii społecznej dostępu do adekwatnych do jego potrzeb i najwyższej jakości usług (wymiana usług, współdziałanie na rzecz podmiotów ekonomii społecznej), współpraca z instytucjami zapewniającymi dostęp do wsparcia finansowego dla podmiotów ekonomii społecznej, wymianę informacji dotyczącą najbardziej atrakcyjnych produktów finansowych dla podmiotów ekonomii społecznej, wymianę doświadczeń

Usługi rozwoju ekonomii społecznej

Łącznie wsparto 115 instytucji, w ty, 15 spółdzielni socjalnych, 85 organizacji pozarządowych, 3 kościelne osoby prawne, 6 instytucji pomocy społecznej, 7 jednostek samorządu terytorialnego.

Zakres wsparcia.

Wsparcie doradcy kluczowego – w okresie sprawozdawczym zostało wspartych 85 podmiotów ekonomii społecznej, w zakresie:

- Zakładania i rejestrowania podmiotów ekonomii społecznej, z uwzględnieniem różnorodnych form prawnych
- Zewnętrznego finansowania działalności podmiotów ekonomii społecznej
- Prowadzenia działalności statutowej podmiotów ekonomii społecznej
- Ekonomizacji organizacji
- Wspierania funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej, w tym podmiotów reintegracyjnych

Wsparcie kluczowego doradcy biznesowego – w okresie sprawozdawczym zostało wspartych 15 przedsiębiorstw społecznych, w tym spółdzielni socjalnych, w zakresie:

- Zakładania i rejestrowania przedsiębiorstw społecznych z uwzględnieniem różnorodnych form prawnych
- Zewnętrznego finansowania działalności przedsiębiorstw społecznych
- Prowadzenia działalności statutowej przedsiębiorstw społecznych
- Prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorstwa społecznych
- Wsparcia w przygotowaniu opracowania biznesplanu, studium wykonalności dla inwestycji oraz przy montażu finansowego z wykorzystaniem finansowania zwrotnego
- Negocjacje z instytucjami finansującymi,

Szkolenia – realizowane zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem podmiotów ekonomii społecznej. Zrealizowano łącznie 156 godzin szkoleń z ww. zakresów [4CCES: 40 godzin, FPA: 116 godzin]

Doradztwo specjalistyczne

Zakres tematyczny:

- Prawne, m.in.: prowadzenie działalności gospodarcze w formie przedsiębiorstwa społecznego, prawne aspekty działania w sferze ekonomii społecznej, podatki bezpośrednie i pośrednie w działaniach podmiotów ekonomii społecznej, obowiązki pracodawcy,
- Księgowo-podatkowe m.in.: rachunkowość podmiotów ekonomii społecznej, zobowiązania finansowe związane z prowadzoną działalnością, księgowość, płace i pochodne, ubezpieczenia społeczne
- Osobowy m.in.: zarządzani organizacją, zarządzanie pracownikami, zarządzanie konfliktem w podmiocie ekonomii społecznej i rozwiązywanie konfliktów
- Finansowym m.in.: pozyskiwanie źródeł finansowania działalności (m.in. produkty sektora finansowego) wraz ze wsparciem w przygotowaniu wniosków,
- Marketingowym m.in.: planowanie marketingowe, kształtowanie elastyczności ofertowej, polityka kształtowania cen i optymalizacji kosztów, opracowanie/modyfikacja strategii marketingowej przedsiębiorstw społecznych, badania rynku, wypracowania i wdrażania standardów obsługi klienta przez podmioty ekonomii społecznej, nawiązanie i rozwój współpracy ze specjalistami w zakresie produktów i usług

W okresie sprawozdawczym zrealizowano łącznie 1967 godzin doradztwa specjalistycznego [4CCES: 938 godzin, FPA: 1029 godzin] na rzecz 100 podmiotów ekonomii społecznej.

Usługi inkubujące [4CCES]

Zakres: usługi prawne, księgowe i marketingowe zmierzające do minimalizacji kosztów działalności podmiotów ekonomii społecznej.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano łącznie 975 godzin usług inkubujących, w tym 60 godzin usług prawnych, 150 godzin usług księgowych, 765 godzin usług marketingowych.

Działania innowacyjne

4COOPERATIVE – podjęto działania zmierzające do uruchomienia Sieci Przedsiębiorców Społecznych. Z Charakterem. 4Cooperative, której celem jest budowanie wspólnej oferty przedsiębiorstw społecznych oraz minimalizacja kosztów działalności poprzez wspólne dokonywanie zakupów.

Spółdzielnie uczniowskie – zrealizowano projekt Uczenie przez działanie. Spółdzielnie Uczniowskie (ze środków Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczecinie), w ramach których na terenie Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii im. Św. Brata Alberta powstała pierwsza w województwie spółdzielnia uczniowska. W ramach projektu 15 osób – wychowanków MOS przeszło cykl szkoleniowy dotyczący istoty, zakładania, funkcjonowania i prowadzenia spółdzielni uczniowskiej.

d) Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej Wałcz

ZADANIE 1. USŁUGI

W ramach zadania świadczone były w trybie ciągłym porady księgowe. Usługi księgowe prowadzone były w oparciu o program księgowo – podatkowy Comarch ERP Optima oraz w oparciu o doświadczenie osoby ich udzielających. Usługi księgowe świadczone były w bardzo szerokim zakresie od małych organizacji (tj. rozliczanie jednorazowych operacji księgowych) po profesjonalne PES takie prowadzące działalność gospodarczą. W ramach zadania w trybie ciągłym prowadzone były indywidualne spotkania z PES na terenie Wałcza i powiatów Regionu Szczecińskiego mające na celu wsparcie organizacji w ich funkcjonowaniu. W trybie ciągłym pracownik ds. usług w swoim zakresie oferował PES: pomoc w wypełnianiu dokumentacji zgłoszeniowej do projektu, dokumentacji do KRS, NIP, REGON itp., udzielanie PES wsparcia w zakresie diagnozowania ich potrzeb i tworzenia planów działania, podstawową pomoc w obsłudze komputera, zakładanie poczty e-mail, redagowanie plakatów, zaproszeń, dyplomów, pism urzędowych. Pracownik koordynował działania związane z dostępem PES do usług (umawianie spotkań doradczych), udzielał informacji telefonicznie i e-mailowo oraz prowadził rekrutację na szkolenia. W ramach usług prawnych świadczone dyżury w punktach lokalnych po wcześniejszym zgłoszeniu zapotrzebowania oraz stały dyżur w punkcie lokalnym (udzielono porad prawnych 23 PES). Najczęściej udzielane porady dotyczyły: rejestracji PES w KRS (prawidłowość przygotowanego statutu), zmiana statusu na OPP, sprawdzanie statutów pod względem formalnym i merytorycznym oraz zgodności z przepisami prawa istniejących dokumentów. W trybie ciągłym realizowane były usługi marketingowe.

W kolejnych miesiącach kontynuowane były świadczenia stałe OWES Wałcz, a pracownik ds. usług nadzorował efektywny dostęp PES do usług. Intensywność wsparcia w tym kwartale była jednak ograniczona naturalnym okresem urlopowym. W głównych działaniach usługowych dominowały indywidualne spotkania z PES w siedzibie OWES: pomoc w wypełnianiu dokumentacji zgłoszeniowej do projektów, dokumentacji do KRS dla osób-beneficjentów OWES-ok 20 osób/tygodniowo oraz nadzór nad podstawową pomocą w obsłudze komputera i w kserowaniu dokumentacji niezbędnej do funkcjonowania poszczególnych PES. Pracownik ds. Usług wspierał także działania PES ukierunkowane na współorganizowanie imprez okolicznościowych i partnerskich (4 organizacje) redagowanie okolicznościowych i urzędowych pism (16 organizacji). W działalności biura OWES udzielano także informacji

telefonicznych i e-mailowych (ok. 10 dziennie). W trybie ciągłym prowadzone były usługi księgowe, obejmujące głównie zmiany w nowelizacje ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie oraz ustawie o rachunkowości – które dotyczą PES. W ramach usług prawnych świadczone były stałe dyżury oraz reagowano na indywidualne zgłoszenia PES. Udzielane porady dotyczyły: obowiązków prowadzenia dokumentacji wewnętrznej spółdzielni socjalnej, zmiany członków władz spółdzielni oraz rozliczeń z pracownikami i współpracownikami, a także rejestracji PES w KRS (prawidłowość przygotowanego statutu), prowadzono również analizę zgodności dokumentacji PES pod względem formalnym i merytorycznym oraz zgodności ze nowymi wytycznymi prawa dla istniejących dokumentów. W tym okresie rozliczeniowym prowadzono również usługi marketingowe dla PES. W tym obszarze wsparcia zakończono działania dla 66 organizacji, a jednocześnie w trakcie projektowania i kończenia realizacji materiałów było 56 PES. Aktywność wsparcia usługowego ośrodka w poszczególnych miesiącach przedstawiono poniżej: w lipcu 3 podmioty ES skorzystały z usług prawnych, 3 podmioty z usług księgowych, 6 z doradztwa biznesowego/branżowego 20 osób uzyskało wsparcie doradcze w sierpniu: 10 podmiotów skorzystało z usług prawnych, 4 podmioty z usług księgowych, 3 z doradztwa branżowego, 20 osób otrzymało wsparcie doradcze w miesiącu wrześniu 13 podmiotów skorzystało z usług prawnych, 11 podmiotów skorzystało z usług księgowych, 17 osób uzyskało wsparcie doradcze.

W ostatnim kwartale zamykano działania związane z realizacją usług dla PES. Zweryfikowano wsparcie księgowe w obszarze zmian przepisów podatkowych oraz nowych wytycznych prawnych skierowanych do PES. Poddano również weryfikacji wsparcie udzielone wszystkim 150 PES, które otrzymały dotychczasowe wsparcie z EFS za pośrednictwem PES. Wszystkim podmiotom ES zweryfikowano iSR oraz ocenę beneficjenta w zakresie pomocy publicznej. Do udzielenia pomocy de mini mis zakwalifikowało się tylko 11 podmiotów. 814 osób otrzymało wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej, 237 osób niepowtarzających się skorzystało z doradztwa, 132 podmioty z usług księgowych oraz 133 – z usług prawnych. Wskaźnikami efektywności wsparcia PES były ankiety ewaluacyjne dla osób fizycznych oraz ankieta określająca stopień wzrostu efektywności działania podmiotu ekonomii społecznej pod kątem świadczonych usług, szkoleń, doradztw przez OWES Wałcz w minionym kwartale do projektu przystąpił jeden podmiot. z członkami organizacji przeprowadzono rozpoznanie potrzeb PES.

ZADANIE 2. DORADZTWO

W II kwartale 2015 podejmowano szereg działań związanych ze wsparciem PES oraz osób fizycznych w zakresie pełnienia doradztwa bezpośredniego w obszarze rozwoju ES. Szczególną uwagę zwrócono na działania związane ze sprawozdawczością organizacji oraz przygotowaniem sprawozdań z działalności Zarządów PES za 2014 rok i składania dokumentów do odpowiednich instytucji krajowych. W kwietniu 2015r - przeprowadzono 12 spotkań doradczych dla podmiotów ekonomii społecznej, grup inicjatywnych. W maju 2015 r. przeprowadzono 19 spotkań doradczych, czerwiec został zamknięty liczbą 18 spotkań doradczych. Kontynuowano wsparcie doradcze grupie organizacji ze Świdwina w zakresie organizacji festiwalu NGO. Działania doradcze dotyczyły również wsparcia procesu upowszechniania ekonomii społecznej poprzez zaangażowanie w organizację konferencji pn. „Regionalne Forum Spółdzielczości Socjalnej”, która miała miejsce w Kołobrzegu w 16-17.04.2015r. Poprzez zaangażowanie zespołu OWES Wałcz wydarzenie to zostało objęte specjalnym patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Bronisława Komorowskiego „25 Lat Samorządności”. Celem konferencji było przede wszystkim propagowanie i promocja idei

spółdzielczości socjalnej oraz wpływ podmiotów ekonomii społecznej na rozwój województwa zachodniopomorskiego. W okresie sprawozdawczym podjęto z PES oraz liderami działania związane z określeniem planów pozyskiwania środków na aktywność organizacji oraz ich rozwój instytucjonalny. Zgodnie wnioskiem o dofinansowanie projektu zakres i przebieg doradztwa przebiegał w sposób ciągły oraz odpowiadał na oczekiwania uczestników zarówno osób indywidualnych chcących założyć PES jak również samych PES, doradztwo dostosowane było również w zakresie miejsca oraz tematyki, oraz miało również formę doradztwa świadczonego drogą elektroniczną i telefoniczną. Zgodnie z ustaleniami grupy zarządzającej działania doradcze obejmowały organizacje z powiatów świdwińskiego, łobeskiego szczecineckiego oraz w wałeckiego i drawskiego.

III kwartał 2015 roku charakteryzował się działaniami przygotowawczymi PES do aplikowania o środki na działania związane ze statutowym i bieżącym funkcjonowaniem PES. Okres ten charakteryzował się ogłoszeniami konkursów dotacyjnych przez firmy, banki oraz instytucje obszaru gospodarczego, jak również cieszącym się dużym zainteresowaniem wśród organizacji pozarządowych i lokalnych liderów konkursem Funduszu Inicjatyw Obywatelskich – Mikrodotacje FIO. Działania doradcze podejmowane w tym okresie opierały się również na doradztwie związanym z konsultacjami wniosków aplikacyjnych na realizację projektów miękkich m.in. do fundacji TESCO, Narodowy Bank Polski, oraz konkursy ofert ogłaszany przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego m.in. z zakresu promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym. Okres ten stanowił czas śledzenia przez PES na nowych wytycznych do konkursów i uszczegóławiania konkursów nowej perspektywy. W okresie sprawozdawczym podjęto z PES oraz liderami działania związane z określeniem planów pozyskiwania środków na aktywność organizacji oraz ich rozwój instytucjonalny. Doradztwa dotyczyły następujących zagadnień: Tworzenia podmiotów ekonomii społecznej, zakładanie organizacji, opracowanie dokumentów wewnętrznych, prowadzenie i rozwój PES, sprawozdawczość oraz rozliczanie dotacji, ze źródeł zewnętrznych, współpraca z otoczeniem, źródła pozyskiwania funduszy zewnętrznych oraz inne zagadnienia służące rozwojowi podmiotów ekonomii społecznej. Spotkania miały formę bezpośrednią – indywidualnych spotkań jak również pośrednią (poprzez telefon, e-mail). Podczas tego okresu sprawozdawczego zarejestrował się na terenie objętym doradztwem nowy PES – Fundacja Jedność ze Świdwina, dla której prowadzono doradztwo z zakresu podstaw aplikowania o środki jak również budowania doświadczenia finansowego i merytorycznego organizacji. W tym kwartale prowadzono też dyżury w punktach lokalnych oraz wizyty doradcze bezpośrednio z przedstawicielami PES. Podczas spotkań wsparto doradztwem m.in. Spółdzielnia Socjalna „Pod Miotelką”, Stowarzyszenie Miłosierdzie i Wiedza, Stowarzyszenie Aktywnych Kobiet, Stowarzyszenie Liga Polskich Kobiet, Lokalna Grupa Działania Świdwin, Związek Emerytów i Rencistów w Świdwinie, Stowarzyszenie Amazonki, Stowarzyszenie Bezpieczny Łobez, Stowarzyszenie przyjaciół Karwowa. Ponadto Stowarzyszenie Ekoland ze Świdwina, Stowarzyszenie Atut, Stowarzyszenie Impuls, Stowarzyszenie Otwarte Drzwi; Fundusz Lokalny Tratwa, Fundacja Jedność.

IV kwartał 2015 roku charakteryzował się działaniami związanymi z etapem końcowym zainicjowanych przedsięwzięć PES w 2015 oraz zastanowieniem się i przygotowaniem do nowych projektów. Okres ten stanowił również roczne podsumowanie aktywności organizacji, co wiązało się z organizacjami wydarzeń, happeningów, imprez zakończeniowych. Równocześnie organizacje oczekiwały i śledziły wytyczne, co do następnych możliwości pozyskiwania środków na działania społeczne oraz zabezpieczenia i kontynuowania wcześniej zainicjowanych działań. Okres ten cechował się ogłoszeniami konkursów dotacyjnych przez

firmy, banki oraz instytucje obszaru gospodarczego na działania możliwe do realizacji w roku 2016., jak również działaniami związanymi ze sprawozdawczością z projektów realizowanych przez PES.

Działania doradcze podejmowane w tym okresie opierały się również na doradztwie związanym z konsultacjami wniosków aplikacyjnych na realizację projektów miękkich m.in. do fundacji TESCO, Narodowy Bank Polski, oraz konkursy ofert ogłaszane przez Zarząd Województwa, Konkurs Równać Szanse oraz konkursy ogłaszane przez samorządy lokalne na realizację zadań zakresu pożytku publicznego. Okres ten stanowił czas śledzenia przez PES na nowych wytycznych do konkursów i uszczegóławiania konkursów nowej perspektywy. Ponadto kilka grup inicjatywnych zadeklarowało się do założenia stowarzyszenia/fundacji i udzielane było im wsparcie doradcze w tym zakresie.

Działania w obszarze doradztwa i wskazywania dobrych praktyk OWES Wałcz obejmowały również przygotowanie materiałów na Konferencję podsumowującą działania OWES Wałcz „Ekonomia Dobra Wspólnego”, które skupiało środowisko organizacji pozarządowych, sektora przedsiębiorców oraz samorządowego. Celem konferencji było podsumowanie działań Ośrodka, ale również przetłumaczenie języka strategii, dokumentów programowych i zmian systemowych w taki sposób by jego sens i treści spotkały się z dyskursem lokalnych społeczności. Ideą było również przekraczanie indywidualnych barier, spoglądania na ważne kwestie społeczne z różnych perspektyw i odnajdowaniu pola do porozumienia. Spotkanie stanowiło formę zastanowienia się nad możliwościami interwencji publicznej tj. przełożeniem środków z poszczególnych programów nowej perspektywy.

ZADANIE 3. SZKOLENIA

W II kwartale przeprowadzono 10 szkoleń jednodniowych w zakresie marketingu internetowego, w których łącznie wzięło udział 75 osób oraz w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi, w tym szkoleniu ogółem wzięło udział 64 osoby. Szkolenia prowadzone przez wykwalifikowanych trenerów spotkały się z dużym zainteresowaniem odbiorców. Odbyły się także 2 szkolenia dwudniowe. Działalność gospodarcza PES- ekonomizacja krok po kroku- to był temat pierwszego z nich- zorganizowanego w maju w którym był komplet uczestników czyli 25 osób. Drugie również w Drawsku Pomorskim obejmowało tematykę Menadżera Ekonomii Społecznej i wzięło w nim udział 20 osób z terenu pięciu powiatów,

W III kwartale przeprowadzono 5 szkoleń jednodniowych o tematyce „Public Relations” w powiatach Świdwiński, Drawski, Szczecinecki, Wałecki, Łobeski. Cykl szkoleń miał na celu podniesienie umiejętności skonstruowania strategii wizerunkowej organizacji, dobranie narzędzi PR, ocenę skuteczności i celowości zastosowania poszczególnych narzędzi PR. Przyczyniając się do wzmocnienia współpracy z różnymi rodzajami mediów oraz dobrania komunikat do kanału przekazu planowanego przez PES. W tym kwartale zorganizowano również dwa szkolenia dwudniowe. Pierwsze szkolenie nt: „Budowa zespołu, partnerstwo lokalne-podstawy silnej działalności PES” skierowane było do osób odpowiedzialnych za kierowanie pracą zespołu PES, koordynowanie grupą osób, zainteresowanych nabyciem kompetencji, które pozwolą im lepiej zarządzać zespołami ludzi w PES. Drugie szkolenie pt.: „Możliwości dla PES w nowej perspektywie 2016-2020” skierowane było do osób zaangażowanych w działalność podmiotów ekonomii społecznej, dla osób z instytucji otoczenia PES oraz osób fizycznych. Celem szkolenia było zdobycie przez uczestników wiedzy na temat nowego okresu programowania oraz praktycznych umiejętności wyszukiwania adekwatnych konkursów i konstrukcji ofert usługowych.

W IV kwartale odbyło się 20 szkoleń jednodniowych i 4 dwudniowe. Jak w poprzednich kwartałach szkolenia odbywały się na terenie pięciu powiatów w których działa projekt OWES Wałcz. W miesiącu październiku w pięciu powiatach odbywały jednodniowe szkolenia. Włączenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w PES". W miesiącu listopadzie odbyły się trzy szkolenia: w czterech powiatach „Fundraising- praktyczne narzędzia finansowania PES ” , w jednym- „Fundraising - budowanie relacji z darczyńcami ” , w trzech powiatach - „ Księgowość i podatki w organizacjach pozarządowych” . W miesiącu grudniu w trzech powiatach odbyło się szkolenie: „Księgowość i podatki w organach władzy publicznej” oraz w czterech powiatach „Rozwój działalności gospodarczej w organizacjach pozarządowych- tworzenie nowych miejsc pracy , inwestycje. ”Odbyły się również cztery szkolenia dwudniowe: „Wolontariat w Ekonomii Społecznej”, „Obowiązki sprawozdawcze PES ”, „Możliwości dla PES w nowej perspektywie 2014-2020”, „Finanse Ekonomii Społecznej”. Ogólnie w 240 godzinach szkoleniowych wzięło udział 358 osób powtarzających się. Każde szkolenie pod dane było ewaluacji przez jego uczestników. Ilość szkoleń w poszczególnych powiatach uzależniona była od zainteresowania odbiorców.

ZADANIE 4. ANIMACJA

Pierwszy kwartał 2015 roku to kontynuacja działań animacyjnych prowadzonych w roku poprzednim. W niektórych regionach zmieniła się władza samorządowa, co narzuca w mojej pracy animacyjnej również pewne modyfikacje.

Powiat świdwińskim obfitował w organizacje szeregu spotkań roboczych, podczas których przedstawiciele świdwińskich NGO-sów pracowali nad przedsięwzięciem społecznym, jakim ma być tydzień aktywności NGO. Ponadto z inicjatywy lokalnych liderów zorganizowano spotkanie dla przedstawicieli samorządu, organizacji pozarządowych i biznesu z terenu powiatu świdwińskiego. Zaproszona Barbara Sadowska, przedstawiciel Fundacji Wzajemnej Pomocy BARKA, opowiedziała o swoich działaniach i dotychczasowych efektach zmierzających do aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym przez budowanie partnerstw lokalnych, nie tylko w Polsce , ale i na świecie. Przedstawiła dobre praktyki, jakie sprawdzają się w różnych częściach naszego kraju, gdzie osoby długotrwale bezrobotne uczą się codziennych nawyków, dla nas tak oczywistych. Spotkanie było również okazją do przedstawienia pomysłu świdwińskich organizacji pozarządowych na Świdwiński Festiwal NGO – Dobrze Wykorzystaj Świdwińską Energię. Kolejnym wydarzeniem inicjującym zmiany w powiecie świdwińskim było spotkanie animacyjne nt. „Impuls lokalnego rozwoju, czyli siła ekonomii społecznej 2014-2020”. Dzięki wymianie doświadczeń i myśli związanych z ekonomizacją i profesjonalizacją podmiotów III sektora, uczestnicy omawiali potrzebę założenia przynajmniej jednej spółdzielni socjalnej, która prowadziłaby przedszkole i żłobek. Tym pomysłem zainteresowani byli zarówno przedstawiciele lokalnego samorządu, organizacje pozarządowe, jak i osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.

W powiecie szczecińskim kontynuowano dotychczasowe działania animacyjne. Nadal uczestniczono w spotkaniach Pani Stalko, prezeski Stowarzyszenia Rozwoju Oświaty i Inicjatyw Społeczno - Gospodarczych w Krosinie, z przedstawicielami Lasów Państwowych, okolicznych Gmin, Starostwem Powiatowym w Szczecinku, Departamentem Pożytku Publicznego w Warszawie i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku. Stowarzyszenie oddało budynek leśniczówki w Krosinie właścicielowi. Nadal trwają rozmowy, aby Stowarzyszenie nie musiało płacić kar finansowych za niedotrzymanie warunków umowy. Żadne z lokalnych samorządów nie było zainteresowane kontynuacją KIS-u prowadzonego przez Stowarzyszenie. W rezultacie pani Stalko nawiązała ścisłą współpracę z Fundacją Miłosierdzie i Wiedza ze

Szczecinka. Ponadto w powiecie trwają działania nad partnerstwem między dwiema organizacjami z Przybrdy, Ligą kobiet ze Szczecinka, Gminą Biały Bór i lokalnym przedsiębiorcą. Podpisanie stosownego dokumentu było planowane na przełom kwietnia i maja. W Szczecinku odbyło się również podobne spotkanie animacyjne, jak w Świdwinie poświęcone ekonomizacji i profesjonalizacji podmiotów III sektora. Ogólnym zainteresowaniem cieszyła się inicjatywa powołania spółdzielni socjalnej osób prawnych, którymi byłby samorząd szczecinecki.

W związku ze zmianami w samorządzie łobeskim spotkano się z nowym Burmistrzem Łobza. Przedstawiono ofertę OWES Wałcz. Zachęcano Burmistrza do większego zaangażowania w działania III sektora w powiecie i do przystąpienia innych podległych mu jednostek samorządowych jako instytucji otoczenia ekonomii społecznej. Prowadzono rozmowy z Kierowniczką CIS-u nt. planów założenia Warsztatów Terapii Zajęciowej. Nadal trwają rozmowy nt. rozszerzenia Partnerstwa na rzecz Rozwoju Wsi Karwowo i okolic. Łobez był już ostatnim miejscem, gdzie zostały zaprezentowane dobre praktyki dot. spółdzielni socjalnych osób prawnych. Obecni na spotkaniu przedstawiciele Starostwa Powiatowego gorąco byli zainteresowani założeniem schroniska dla bezdomnych zwierząt prowadzonego przez podmiot ekonomii społecznej.

Podobne spotkania animacyjne promujące zaangażowanie samorządu w przedsiębiorczość społeczną prowadziłam również w powiecie wałeckim i drawskim. I tam były poruszane tematy związane z nową perspektywą 2014-2020, samorządem społecznie odpowiedzialnym, nowymi środkami UE na wsparcie przedsiębiorczości społecznej. Liczba spotkań animacyjnych – 22; Liczba uczestników i uczestniczek – 95 osób, w tym kobiet - 54, a mężczyzn – 41.

Drugi kwartał 2015 roku to kontynuacja wcześniej zainicjowanych działań ponadto ustalano przebieg tygodnia aktywności organizacji pozarządowych w powiecie świńskim. W powiecie szczecineckim podejmowano działania mające na celu podpisanie partnerstwa pomiędzy organizacjami pozarządowymi i samorządem. Panowano wizyty studyjne oraz nawiązywano współpracę z innymi OWES. Rozwijano komunikację i promocję spółdzielni socjalnych na terenie województwa zachodniopomorskiego.

Trzeci kwartał 2015 roku to kontynuacja działań animacyjnych prowadzonych w poprzednich okresach, jak również wdrażanie nowych działań. Ten kwartał był bardzo intensywny w powiecie świdwińskim. Burmistrz Świdwina zgodził się na przeznaczenie 5000 zł na organizację festiwalu organizacji pozarządowych w tym roku. Faktycznie wszystkie działania były skierowane, aby zorganizować I Świdwiński Festiwal Organizacji Pozarządowych zaplanowany na 19 września 2015 r. Ostatecznie 17 organizacji pozarządowych przy wsparciu UM Świdwin zorganizowało imprezę pod hasłem : „Poznajmy się”. Festiwal był skierowany zarówno do mieszkańców, aby poznali działalność organizacji , ale i dla samych organizacji, aby zapromowali się i zintegrowali z innymi, aby wyszli poza mury swoich siedzib. Wydarzenie przyciągnęło wielu mieszkańców, a oferta organizacji pozwoliła na aktywne spędzenie czasu na wolnym powietrzu z rodziną. Ewaluacja tego przedsięwzięcia zostanie dokonana w październiku przy udziale wszystkich podmiotów zaangażowanych w organizację festiwalu. Wsparcia w stworzeniu tego wydarzenia udzieliły również inne podmioty, zarówno JST jak i przedsiębiorcy.

W trakcie przygotowań zostało podpisane porozumienie o współpracy pomiędzy 21 przedstawicielami NGO, JST i biznesu. Porozumienie ma na celu wsparcie i promocję III sektora w regionie. Pierwszym takim wielkim punktem realizacji celu był właśnie I Świdwiński Festiwal Organizacji Pozarządowych. W Szczecinku działania na rzecz lokalnych organizacji pozarządowych (głównie z powiatu szczecineckiego) realizuje Stowarzyszenie Klaster NGO Powiatu Szczecineckiego. Nadal w powiecie trwały działania zmierzające do podpisania

partnerstwa między dwiema organizacjami z Przybrdy, Ligą kobiet ze Szczecinka, Gminą Biały Bór i lokalnym przedsiębiorcą. Niestety kolejne terminy podpisania partnerstwa zostały przesuwane. Jednakże partnerzy intensywnie ze sobą współpracują, ale widzą konieczność sformalizowania tych działań. Aktualny plan spotkania wszystkich partnerów został wyznaczony na 26 października.

W Łobzie trwały przygotowania do zorganizowania konferencji na temat Spółdzielczości socjalnej. Z inicjatywą wyszła Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna. Ponadto z drugą spółdzielnią jak i przedstawicielami samorządu trwały konsultacje nad organizacją wyjazdu studyjnego poświęconego przedsiębiorstwom społecznym. W powiecie drawskim były kontynuowane dwa kierunki działań animacyjnych. Ten okres był również poświęcony organizowaniu wizyty studyjnej do Piły i okolic. Zgodnie z wnioskiem zaplanowaliśmy i sfinalizowaliśmy wyjazd dwudniowy, podczas którego odwiedziliśmy 4 spółdzielnie socjalne, założone przez osoby prawne (Zielona Piła, Stara Łubianka, Nowe Horyzonty), jak i osoby fizyczne (Perfekcja).

W wyjeździe brało udział 40-stu uczestników (przedstawiciele organizacji pozarządowych, jednostek samorządowych, jak i osoby fizyczne). Liczba spotkań animacyjnych – 17, Liczba uczestników i uczestniczek – 124 osoby.

W czwartym kwartale 2015 roku zostały zwieńczone kolejnymi sukcesami dotychczasowe działania animacyjne.

Została dokonana ewaluacja festiwalu organizacji pozarządowych w Świdwinie. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele wszystkich podmiotów zaangażowanych w organizację festiwalu. Wsparcia w stworzeniu tego wydarzenia udzieliły zarówno jst, organizacje pozarządowe jak i przedsiębiorcy. Na podstawie podpisanego porozumienia o współpracy pomiędzy 21 przedstawicielami NGO, JST i biznesu planowane były kolejne wspólne przedsięwzięcia. Pierwszym takim wielkim punktem realizacji celu był właśnie I Świdwiński Festiwal Organizacji Pozarządowych.

W grudniu kilka organizacji wzięło udział w świdwińskim kermaszu świątecznym organizowanym w Zamku. W Szczecinku działania na rzecz organizacji pozarządowych realizuje głównie Klaster NGO powiatu Szczecineckiego. Natomiast w sali konferencyjnej Urzędu Gminy Biały Bór odbyła się uroczystość podpisania PARTNERSTWA ROZWOJOWEGO pomiędzy: Gminą Biały Bór reprezentowaną przez Burmistrza Pawła Mikołajewskiego, Stowarzyszeniem "Otwarte Drzwi" w Białym Borze, Fundacją "Zielona Nadzieja" z Przybrdy, Zajazdem "Babciny Domek" Darii Batruch z Białego Boru, Katolickim Stowarzyszeniem Młodzieży z Białego Boru oraz Ligą Kobiet Polskich oddział w Szczecinku. Podmiotem wspierającym był Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Wałczu reprezentowany przez animatorki. Akt porozumienia pod nazwą "Krok do przodu" to wspólne działanie na rzecz mieszkańców Gminy Biały Bór.

Łobeskie jednostki samorządowe zainteresowane były tworzeniem kolejnych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych. Z niecierpliwością czekają na możliwości dofinansowania takich przedsięwzięć. Weryfikują pomysły i planują kolejne etapy. Istniejące w powiecie spółdzielnie socjalne szukają zleceń oraz dopasowują swoją ofertę do lokalnego zapotrzebowania. W Wałczu zintensyfikowano spotkania z organizacjami pozarządowymi. Liczba spotkań animacyjnych – 12; Liczba uczestników i uczestniczek – 48 osób.

ZADANIE 5 (POŚREDNICTWO BIZNESU SPOŁECZNEGO - OŚRODEK WSPARCIA EKONOMI SPOŁECZNEJ)

Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej oferuje swoje wsparcie w zakresie: pomoc w promowaniu działalności organizacji poprzez umieszczanie informacji na stronie www.owes.walcz.pl oraz na stronie www.businessspoleczny.org.pl. Na bieżąco aktualizowana była strona internetowa projektu – służąca jako narzędzie informacyjno -promocyjne usług oferowanych przez OWES, ale także rozpowszechnianie informacji nt. ekonomii społecznej. Dodatkowo w ramach działań promocyjnych prowadzony był profil OWES na facebooku, poprzez to nowoczesne narzędzie informacyjne promujemy ES i usługi OWES. Pracownik ds. promocji regularnie przesyła mailing do PES uczestniczących w projekcie oraz promuje działania projektowe przesyłając informacje do lokalnej prasy. W ramach promocji i projektu Na bieżąco prowadzony był także kalendarz spotkań w OWES oraz współpraca z innymi OWES-ami na terenie naszego województwa w zakresie tzw. „dobrych praktyk”. W ramach działań promocyjno- informacyjnych uczestniczono w: Konferencji, PROW- razem zmieniamy łobeską wieś” zorganizowaną z okazji podsumowania działalności Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Centrum Inicjatyw Wiejskich za okres 2009-2015, w V Targach Pracy i Edukacji zorganizowanych Wałczu, udział w spotkaniu z dyrektorami PUP z terenu naszego województwa. W ramach tych działań zorganizowane zostało Regionalne Forum Spółdzielczości Socjalnej” w Kołobrzegu.

Na bieżąco aktualizowana była strona internetowa projektu, ale także rozpowszechnianie informacji nt. ekonomii społecznej. Dodatkowo pracownik ds. promocji regularnie przesyła mailing do PES uczestniczących w projekcie oraz promuje działania projektowe przesyłając informacje do lokalnej prasy. W ramach działań promocyjnych aktualizowany był także profil OWES na facebooku oraz portal www.businessspoleczny.org.pl - platforma ta była narzędziem internetowym wspomagającym realizację projektu z udostępnieniem dwóch modeli pośrednictwa realizacji zleceń w obszarze ekonomii społecznej (baza zapotrzebowania oraz baza produktów i usług). Poprzez te nowoczesne narzędzie IT rozwijana była współpraca i budowane zaufanie między administracją lokalną, biznesem a podmiotami ekonomii społecznej. W ramach tego zadania prowadzone było również doradztwo specjalistyczne związane z wynikami analizy potrzeb PES i koniecznością wdrożenia nowych usług (plan rozwoju, dobór kadry i zmiana struktury organizacyjnej, synteza finansowa). W doradztwie prowadzono również analiza dokumentów finansowych PES pod względem wykonywanych usług i ofert oraz wskazywano działania z zakresu minimalizowania ryzyka operacyjnego i budowania reputacji PES w relacji z dostawcami i odbiorcami. Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej był także otwarty na podmioty, które miały potrzebę korzystania z pomieszczeń OWES i zaplecza, jako miejsca spotkań mających na celu rozwój organizacji oraz społeczności lokalnych współpracujących z PES.

W ostatnim kwartale także wydano także druk wspólnej oferty biznesowej PES pt. „ Podmioty Ekonomii Społecznej w regionie szczecińskim”. Publikacja ta ma formę praktycznego przewodnika, dzięki któremu w prosty i przejrzysty sposób zaprezentowano treść i dotyczące podmiotów społecznych, ich oferty oraz szeroko pojmowanej aktywności lokalnej. Opracowano i wydano tak że „Atlas dobrych praktyk”. Zrealizowano także usługi marketingowe dla 130 Podmiotów Ekonomii Społecznej z pięciu powiatów należących do OWES, które w szeroko pojęty sposób miały pomóc w wypromowaniu organizacji poprzez zamówione i wyprodukowane dla nich banery , roll-up, ulotki, wizytówki , koszulki , kubki czy też długopisy. Przez co organizacje mogły się pokazać i zaistnieć w środowisku lokalnym. Wykonano tak że ogłoszenia do prasy w każdym z pięciu powiatów, które były graficznym podsumowaniem realizacji projektu. Przy tym tak że wyemitowano w Radiu Koszalin

ogłoszenie na temat projektu w którym to przedstawiono usługi które świadczył OWES a także przedstawiono podsumowanie działań projektowych. Świadczone również doraźną pomoc organizacjom w bieżących problemach pojawiających się w stowarzyszeniach a także udzielano informacji nt. ekonomii społecznej czy też rekrutowano i przygotowywano szkolenia odbywające się z ramienia OWES-u.

4. Sprawozdanie finansowe z działalności jako OWES

a) Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w regionie koszalińskim

Lp.	Działanie	Koszt poniesiony od początku realizacji działania	Źródło finansowania
1.	Informacja i promocja	62.902,55	POKL.07.02.02-21/007/12
2.	Szkolenia	58.367,20	POKL.07.02.02-21/007/12
3.	Doradztwo	76.511,77	POKL.07.02.02-21/007/12
4.	Animacja	140.786,78	POKL.07.02.02-21/007/12
5.	Usługi	269.998,84	POKL.07.02.02-21/007/12
6.	Zarządzanie	66.670,34	POKL.07.02.02-21/007/12

b) Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej dla regionu szczecińskiego

Lp.	Zadanie	Koszt poniesiony 2015r.	Stopień realizacji zadania w %
1.	Szkolenia wspierające proces tworzenia i funkcjonowania podmiotów w sektorze ES	83 123,92	99,93
2.	Warsztaty Partnerstwa Lokalnego na rzecz ES i budowa sieci współpracy lokalnych podmiotów	16 684,48	99,68
3.	Wzmocnienie potencjału i działalności OWES i LOWES	265 068,59	99,98

4.	Upowszechnianie idei ES i promowanie zatrudnienia w sektorze ES	53 236,74	99,86
5.	Działania prowadzące do poszukiwania i testowania długookresowych źródeł finansowania OWES oraz spółdzielni socjalnych	48 577,32	99,73
6.	Wsparcie finansowe na założenie spółdzielni socjalnej	0,0	99,78
7.	Zarządzanie projektem	27 420,11	99,19
8.	Koszty pośrednie	46648,41	99,91
	Razem	540 759,57	99,83

c) Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w regionie stargardzkim

Lp.	Działanie	Koszty planowane w całościowym budżecie	Koszt poniesiony w okresie sprawozdawczym
1.	Informacja i promocja	216 605,64 zł	70 170,00 zł
2.	Usługi animacji lokalnej	228 456,20 zł	73 558,40 zł
3.	Usługi rozwoju ekonomii społecznej – doradztwo ogólne (doradztwo kluczowe)	290 849,60 zł	91 972,00 zł
4.	Usługi rozwoju ekonomii społecznej [SZKOLENIA]	204 331,00 zł	96 970,00 zł
5.	Usługi rozwoju ekonomii społecznej [DORADZTWO]	362 218,80 zł	197 598,80 zł
6.	Usługi rozwoju ekonomii społecznej [USŁUGI]	215 100,00 zł	97 500,00 zł
7.	Wsparcie finansowe	391 599,20 zł	0,00 zł
8.	Wsparcie pomostowe	212 027,68 zł	64 460,88 zł
9.	Zarządzanie (w tym zarządzanie projektem)	728 334,46 zł	236 619,24 zł

d) Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej Wałcz

Lp.	ZADANIE	Koszty planowane w całościowym budżecie	Koszt poniesiony od początku realizacji	Źródło finansowania
1	Usługi	550 183,32	535 529,41	POKL.07.02.02-32-011/12-00
2.	Doradztwo	265 715,38	254 327,24	POKL.07.02.02-32-011/12-00
3.	Szkolenia	495 420,00	402 416,16	POKL.07.02.02-32-011/12-00
4.	Animacja	251 807,52	244 202,09	POKL.07.02.02-32-011/12-00
5.	Pośrednictwo biznesu społecznego	631 614,31	585 556,45	POKL.07.02.02-32-011/12-00
6.	Ewaluacja projektu	29 400,00	29 400,00	POKL.07.02.02-32-011/12-00
7.	Zarządzanie projektem	363 089,47	336 983,83	POKL.07.02.02-32-011/12-00
8.	Wydatki pośrednie	129 361,49	119 420,76	POKL.07.02.02-32-011/12-00

Sporządziła w oparciu o dane poszczególnych OWES: Anna Szczepańska

